

Karkonoskie radio turystyczne – słuchaj w Czechach i za granicą

Co mówi na ten temat Michal Vávra, zastępca burmistrza Vrchlabí? Posłuchajmy: „Audyje karkonoskiego radia turystycznego

mają dla naszego regionu nie tylko znaczenie informacyjno-reklamowe. Odgrywają również rolę w tworzeniu poczucia zdrowego patriotyzmu oraz solidarności z miejscem wśród dzieci i młodzieży biorących udział w ich tworzeniu. Te doświadczenia i relacje w przyszłości mogą przysłużyć się w życiu zawodowym i prywatnym. Dlatego ciągle trzymam kciuki za to radio.”

Andrea Hančová

Jiří Hübner

pierwszy. Lucie Brožíková, szkoła średnia w Lomnicach nad Popelką, kierunek turystyka:

„Dzięki przygotowywaniu internetowego radia zyskuję wiele informacji i nowych doświadczeń. Nauczyłam się opracowywać teksty i czytać je tak, że były dobrze zrozumiałe. Najciekawsze dla mnie jest nagrywanie wiadomości.”

Redaktorzy przepytują burmistrzów i wójtów karkonoskich miejscowości, dyrektorów muzeów i innych jednostek, a także przygotowują propozycje wycieczek.

Sára Pelantová, szkoła średnia w Lomnicach nad Popelką, kierunek gastronomia: „Kiedy dowiedzieliśmy się, że mamy przygotować pytania na przykład do dyrektora spółki Detoa, trochę się przestraszyliśmy. Pod wpływem filmów i mediów wyobrażaliśmy sobie człowieka w krawacie, który będzie z nami rozmawiał w sposób wyniosły albo w ogóle nie będzie chciał odpowiadać na nasze pytania. Pan Jaroslav Zeman mile nas jednak zaskoczył. W dyrektorskim gabinecie rozmawiał z nami nad filiżanką dobrej kawy jak z długoletnimi przyjaciółmi, a także pokazał nam miejsca, gdzie zwykli goście nie mogą wejść.”

Sára Pelantová

Lucka Brožíková

Karkonoskie radio turystyczne włącza się, klikając na ikonkę turysty na stronach www.krkonose.eu, www.radio-kulisek.cz

Jiří Hübner – webmaster: „Montuję audyje, nadaję im ostateczną formę. Nasi redaktorzy są bardzo zdolni i wierzę, że informacje przez nich przekazywane rozpowszechnią

się wśród słuchaczy nie tylko poprzez transmisje radia turystycznego.”

1 sierpnia 2012 r. Kulisek stał się regionalnym studio radia Piły, którego transmisji można na razie słuchać w Internecie. Po włączeniu emisji na częstotliwości 92,7 FM Děčín włączą się zaproszenia na imprezy i w ciekawe miejsca Czech Północnych stworzone w koprodukcji z zespołem redaktorów z lánovskiego Radia Kulisek.

Jana Tauchmanová

... wrażenia przez cały rok

W ZIMIE ČERNÝ DŮL OFERUJE NIE TYLKO...
- atmosferę i usługi spokojnego ośrodka turystycznego
- świetnie wyposażony teren narciarski typu rodzinnego

W LECIE ČERNÝ DŮL OFERUJE TEŻ...
- atrakcje turystyczne i kąpiele w Autocamp Slunečná
- szlaki turystyczne – lokalne ścieżki edukacyjne i szlaki rowerowe

PRZEZ CAŁY ROK ORGANIZUJEMY CIEKAWY IMPREZY...
- tradycyjny Namiot Bożonarodzeniowy z programem dla dzieci i dorosłych
- imprezy społeczno-kulturalne stowarzyszenia Spolek Krakonos
- turnieje sportowe i inne

MUZEUM PODZIEMI KARKONOSZY ČERNÝ DŮL
czynne: środa – sobota 13:00 – 16:30

www.cernydul.cz

Elektroniczny katalog na www.kudyznudy.cz to proste narzędzie umożliwiające zapoznanie się z ofertą działań na terenie Czech. Informacje klasyfikowane są w zależności od grupy wiekowej i zainteresowań. Znajdziemy tu też regularnie aktualizowany kalendarz imprez.

Česká republika
Kudy z nudy = CZECH TOURISM

BAJKOWA ZIMA W PECU POD ŚNIEŻKĄ
Zabawy i sporty zimowe oraz relaks we wellness

ODKRYJ SWÓJ HORYZONT...

- ★ 132 nowoczesne pokoje i 3 apartamenty
- ★ 5 mniejszych sal i jedna duża sala dla 220 osób
- ★ Wykwintna gastronomia i tradycyjna kuchnia czeska
- ★ Sport i Wellness Centrum
- ★ Kąpielki zabaw dla dzieci a tuż obok hotelu trasa narciarska dla dzieci
- ★ Dobrze wyposażona wypożyczalnia sprzętu sportowego
- ★ Idealne warunki do uprawiania narciarstwa zjazdowego, biegowego i snowboardingu

BASEN, SAUNA, JACUZZI ORAZ SIŁOWNIA GRATIS!

HOTEL HORIZONT
PEC POD ŚNIEŻKOU

+420 499 861 111
hotel@hotelhorizont.cz
www.hotelhorizont.cz

RÁDI VĚNUJEME ENERGII TOMU, CO MÁ SMYSL

Aktivity Skupiny ČEZ dlouhodobě pomáhají. Ať už jde o výstavbu Oranžových hřišť, podporu vzdělávání a kultury, pomoc potřebným, investice do zdravotnictví či ochrany životního prostředí.

Kde všude jsme již pomohli, najdete na www.cezregiony.cz.

JSME S VÁMI. SKUPINA ČEZ

OREA HOTELS

www.orea.cz

OREA HOTELS Krkonosé ★★★★★
Spindlerův Mlýn, Harrachov

OREA Hotel Horal ★★★★★
Spindlerův Mlýn

Tel.: +420 499 461 111, E-mail: rezervace@horal.cz, www.horal.cz

OREA Vital Hotel Sklár ★★★★★
Harrachov

Tel.: +420 481 560 111, E-mail: hotel@sklar.oreahotels.cz, www.sklar.cz

Sukces wsi Dolní Kalná i Studenec

Co roku w Czechach ogłasza się konkurs o tytuł „Wsi roku”. W tym roku zgłosiło się 278 gmin z trzynastu województw („krajów”) Republiki Czeskiej. W maju i czerwcu zostały ocenione w rundach wojewódzkich w zakresie dokumentów koncepcyjnych, życia społecznego, działalności mieszkańców, przedsiębiorczości, opieki nad zasobami budowlanymi i wizerunkiem miejscowości, usług dla mieszkańców, sieci inżynierskich oraz oszczędności energii, ochrony przestrzeni publicznej, elementów naturalnych i zieleni w gminie, ochrony krajobrazu, przygotowywanych projektów i technologii informacyjnych gminy. Do konkursu zgłosić się mogły gminy z najwyższej 6200 mieszkańcami.

Dolní Kalná

Gminy współzawodniczą o Złotą Wstęgę, Niebieską Wstęgę za życie społeczne, Białą Wstęgę za działalność młodzieżową, Pomarańczową Wstęgę za współpracę gminy z przedsiębiorstwami rolnymi, Zieloną Wstęgę za pielęgnację zieleni i środowiska, Nagrodę Nadzieja dla Żywej Wsi (za życie społeczne lokalnej społeczności i społeczeństwo obywatelskie na wsi), Złotą Cegłę w Programie odnowy wsi (nagrada za realizowane roboty budowlane na wsi) oraz Nagrodę Hetmana.

Po raz drugi z rzędu szczęście sprzyjało wsi Dolní Kalná, która jest jednym z członków Związku miast i wsi Karkonosze. W 2010 r. zdobyła ona Niebieską Wstęgę za życie społeczne, natomiast w roku 2012 Nagrodę Hetmana kraju Hradec Králové „za zachowanie tradycji ludowych”.

Jaroslava Vandová, wójt gminy Dolní Kalná:
„Komisję przywitaliśmy w urzędzie gminy. Na zaprezentowanie wsi mieliśmy 120 minut. Staraliśmy się pokazać wszystko to, co uważamy za wyjątkowe, a w przedsięwzięcie zaangażowaliśmy wielu naszych mieszkańców, w tym dzieci. Zaczęliśmy od poczęstunku – panie kucharki ze stołówek w szkole podstawowej

upiekły racuchy i strudel. Stowarzyszenie Pszczelarzy dostarczyło świeży miód. Po prezentacji słownej, udaliśmy się na zwiedzanie wsi. Mali strażacy pokazali członkom komisji waleczność w akcji ogniowej, najmłodszy piłkarz zaprezentował niemal akrobatyczne sztuczki z piłką. Członkowie Komisji zainteresowani byli biblioteką gminną i remizą strażacką. Z ciekawością obejrzeli szkołę podstawową i przedszkole oraz sokolnię (salę gimnastyczną Towarzystwa Kultury Fizycznej Sokół – przyp. tłum.). Najwięcej punktów zdobył pokaz działającego od 1976 roku teatru lalek Kalenka. Ma on swoją stałą scenę i pracuje pod auspicjami gminy. Skupia szesnastu pełnych entuzjazmu członków, wśród których są też dzieci. Piszą bajki i komponują piosenki, jedna osoba rzeźbi piękne lalki. Regularnie dają przedstawienia dla miejscowych i zamiejscowych dzieci. Członkowie Komisji obejrzeli fragment bajki „Kacperkowa kapela”, a następnie zajrzeli za kulisy, gdzie oglądali oryginalne kukielki. Zgodzili się, że teatr Kalenka, a zwłaszcza jego bohaterowie, są godni podziwu i wyjątkowi.”

Złotą Wstęgę za kompleksowe podejście do ogólnego rozwoju gminy w zakresie edukacji, młodzieży, życia społecznego i środowiska naturalnego na terenie kraju libereckiego otrzymała gmina Studenec, również członek Związku miast i wsi Karkonosze. Mieszkańcy, którzy mają istotny wkład w rozkwit swojego miejsca zamieszkania i przyczynili się do sukcesu, są na pewno szczęśliwi.

Jiří Ulvr, wójt gminy Studenec: „W ostatnich latach udało nam się wybudować wiele budynków oraz zrealizować szereg innych projektów. Zdecydowanie najbardziej wymagająca była budowa nowego przedszkola dla 84 dzieci. Dzięki temu kompleksowemu planowi jesteśmy w stanie rozwijać bardzo potrzebne centrum naszej wsi, którego jak dotąd brakowało.

W tym roku dokończymy nowoczesne boisko wielofunkcyjne, a w jego sąsiedztwie, na terenie kompleksu przyrodniczo-kulturowego, przygotowujemy budowę amfiteatru. Czekają nas również trudna rozbudowa i ocieplenie drugiego przedszkola, bo dzieci mamy naprawdę dużo.

Z perspektywy wójta muszę powiedzieć, że swoją radość widzę także przez pryzmat ludzi zainteresowanych mieszkaniem w naszej wsi, których liczba z roku na rok wzrasta. Wszystko się ze sobą wiąże, w tym współpraca z lokalnymi stowarzyszeniami.

Dzięki wspomnianym projektom, a także już gotowym przedsięwzięciom i życzliwości oraz zainteresowaniu mieszkańców, gmina Studenec wygrała ten konkurs także w 2009 roku, zdobywając Zieloną Wstęgę, zarówno na poziomie wojewódzkim, jak i ogólnokrajowym, w 2010 roku otrzymała srebro w międzynarodowym konkursie Entente Florale Europa, a w zeszłym roku Pomarańczową Wstęgę. Nagrody Hetmana kraj liberecki do niedawna nie przyznawał.”

Gratulujemy!

Studenec

SEZON NA KARKONOSZE
Miejsce, w którym możesz zaprezentować swoje działania.
www.krkonose.eu

Z kartą Karkonosze regioncard.cz otrzymasz zniżki na karnety narciarskie, do szkół narciarskich, wypożyczalni, serwisów narciarskich, restauracji, ośrodków wellness, sklepów i in. Więcej na www.regioncard.cz

KARKONOŠE regioncard.cz

Vítkovice v Krkonoších
Vítkovice oferują idealne zaplecze do spędzenia urlopu z rodziną, ale też dla grup młodzieży i seniorów. Duży wybór obiektów nocygocnych, z których każdy wybierze coś dla siebie, trzy ośrodki narciarskie z trasami od niebieskich do czarnych, snowpark, wyciągi dziecięce, sztuczne naśnieżanie, jazdy nocą, serwis narciarski, wypożyczalnia sprzętu. 20 km przecieranych narciarskich tras biegowych.

tel.: +420 481 582 730
e-mail: obec@vitkovicevkrk.cz
www.vitkovicevkrk.cz
www.skiadrov.cz

Nie wszyscy zostaną mistrzami świata. Ale wszyscy będą wiedzieć, że na nartach się jeździ w kasku.

Kompleks narciarski w Rokytnicach nad Jizerou, dzięki swojemu położeniu, długości tras, ich przygotowaniu i zapleczu, należy do najlepszych ośrodków narciarskich w Czechach.

- ☑ Różnorodny teren odpowiedni dla całej rodziny.
- ☑ Trudne trasy dla doświadczonych narciarzy.
- ☑ Park dziecięcy ze szkółką narciarską dla najmłodszych narciarzy.
- ☑ Snowpark z własnym wyciągiem.
- ☑ 30 km przetartych narciarskich tras biegowych.
- ☑ Najdłuższe nartostrady w Czechach.

SKIAREÁL *Otwarte na wrażenia!*
ROKYTNICE NAD JIZEROU
www.skiareal-rokytnice.cz

Krkonoše – Jizerské hory
czasopismo o przyrodzie i ludziach

- 52 stron co miesiąc
- jeden numer 38 CZK
- roczna prenumerata 396 CZK
- redakce Krkonoše, Dobrovského 3, 543 11 Vrchlabí
- telefon + 420 499 456 333
- e-mail krkonose@knap.cz
- internet <http://krkonose.knap.cz>

KARKONOSZE - zimowa panoramická mapa narciarska

LEGENDA

- Karkonoska magistrála narciarska
- Oznakované narciarske trasy turistyczne
- Pozostałe narciarske trasy turistyczne
- Homologované trasy zjazdovnice
- Osrodky narciarsktwa zjazdowego

Kartografie HP s.r.o., Jičín
www.kartografiehp.cz
 vydaje:

- skienne mapy plastyczne Karkonoszy, RC oraz obszarów górskich
- mapy poglądowe wybranego obszaru Czech, Słowacji, letnie i zimowe
- mapy i widokówki lenticularne z różnymi efektami
- mapy turystyczne Karkonoszy 1:175000 i 1:25000

Dokąd pojechać w tym roku na biegówki? No przecież w Karkonosze!

Idealne otoczenie, wspaniałe warunki klimatyczne, założone ślady...
...nie ma na co czekać!

„Karkonosze – raj narciarstwa biegowego”

Karkonosze poprzecinane są siecią ponad 500 kilometrów oznakowanych tras biegowych, którymi opiekuje się ponad dwudziestu gestorów. Trasy przygotowujemy w zależności od warunków pogodowych. Znajdzie tu coś dla siebie zarówno miłośnik stylu klasycznego, jak i łyżwowego. Niektóre trasy przecierane są codziennie, inne rzadziej, ale też regulamie.

Więcej informacji zyskać można na stronie:
www.krkonose.eu.

Warto pamiętać o zabraniu ze sobą w góry dobrej mapy zimowej, naładowanego telefonu komórkowego i ciepłego ubrania.

Należy także na bieżąco śledzić prognozy pogody oraz słuchać poleceń pogotowia górskiego (Horská služba Krkonoše oraz GOPR).

Dla spróbowania

Jadąc założonym śladem mierzącej 71 km Magistrali Karkonoskiej – oznakowanej czerwonym kolorem – przejedziemy koło większości najbardziej imponujących miejsc Karkonoszy.

W rejonie karkonoskich ośrodków narciarskich w Harrachovie, Kořenovie, Rokytnicach nad Jizerou, Vysoké nad Jizerou, Benecku, Vítkovicach, Herlíkovicach, Špindlerovým Mlýnem, Strážné, Černej Horze i jej okolicach, w Mlade Buky, Pecu pod Śnieżką, Malej Úpie, Žadčeru i in. znajdziemy świetne warunki do uprawiania turystyki narciarskiej. Poza tym w wielu miejscach istnieje możliwość pokonywania różnic wysokości za pomocą kolejek linowych. W ten sposób można dotrzeć w partie grzbietowe gór, a potem już tylko wjechać na trasę. Kiedy również na przedgórzu Karkonoszy panują dobre warunki śniegowe, tory do uprawiania narciarstwa biegowego zakładane są także w Studencu, wokół Jilemnic, Hostinné, Vrchlabí, Láňova, Ponikli, Martinic i Trutnava.

• W Jilemnicach i okolicach w przypadku korzystnych warunków śniegowych przygotowujemy trasę okrężną, zaczynając się na terenie kompleksu Hraběnka. Trasy: 1. „Bud fit” („Bądź fit!”) – długość 12,5 km, prowadzi na Kozinec. 2. „Jilemnická 50” – długość 25 km, prowadzi w kierunku Mlýn, na Kruh i Roztoky. 3. Trasy sportowe o długości 10 km prowadzą po okolicach kompleksu sportowego Hraběnka.

• W Martinicach poprowadzona jest trasa na szczyt Hůra. Rozciągają się z niej piękne panoramiczne widoki na Karkonosze, Tábor, Kozákov, Jeszted.

• W okolicach Studenca znajdziemy dwie trasy okrężne. Pierwsza – w okolicy szczytu Strážník po prawej (północno-wschodniej) stronie drogi – prowadzi ze wsi Horka na Vrchlabí. Ma trudny profil, większość pętli stanowią trasy zawodnicze. Druga pętla po północno-zachodniej stronie wsi ma łagodniejszy profil, nie ma tu trudnych zjazdów

ani podjazdów. Większość tras znajduje się na otwartym terenie, mała jej część biegnie przez las, dlatego narciarze mają piękne widoki na Karkonosze i Góry Izerskie, ale także w głąb kraju – na Žižňov, Kumburk, Tábor, Kozákov i Jeszted.

• W okolicach miasteczka Vysoké nad Jizerou znajdziemy standardowe przecierane trasy biegowe – na przykład na Štěpánkę (Vysoké Vystrkov) oraz część łącznika trasy na Planýřku. Skomunikowane są one z innymi w okolicach Štěpánki, ew. wjechać można na Magistralę Izerską. Również w tym roku przecierana będzie trasa „Turistická desítka” („Turystyczna dziesiątka”). Prowadzi ona do nowej wieży widokowej „U borovice”, na Chlum i aż na koniec grzbietu nad Přívlak i z powrotem do punktu wyjścia koło teatru Krakonoš, ok. 100 metrów od rynku w Vysoké. Kolejną przecieraną trasą jest „Vysocká osmička” („Vysocká osemka”), która powiela częściowo przebieg trasy zawodniczej. Jej profil jest jednak o wiele łatwiejszy, niż w przypadku tras zawodniczych.

• W raj narciarstwa biegowego pod Černą horą (1299 m n.p.m.) narciarskie trasy biegowe utrzymywane są w gminach Rudník, Bolkov, Janovice, Fořt, Javorník, Čistá, Černý Důl i Janské Lázně. Można je łączyć z trasami sekcji narciarskiej Hostinné. Prowadzą przez wsie Prosečné, Láňov, Čermná i Pilníkov.

• Przygotowana trasa nazwana „Horní Polabí” prowadzi starą ścieżką handlową – tzw. Příčnice – i po obu stronach skomunikowana jest z wieloma wsiami (obie Olešnice, obie Kalny, Kl. Lhota, Kunčice, Čistá u Horek, Dolní Branná i inne).

• Przygotowane trasy dla miłośników stylu klasycznego

oferuje bowiem ludziom urozmaicony i ciekawy urlop w korzystnej cenie. Kartę uprawniającą do wielu zniżek, w tym na karnety, salony wellness czy choćby zwiedzanie jaskiń krasowych, otrzymują ze wsi Horka na Vrchlabí. Ma trudny profil, większość pętli stanowią trasy zawodnicze. Druga pętla po północno-zachodniej stronie wsi ma łagodniejszy profil, nie ma tu trudnych zjazdów

Spindlerův Mlýn

top 5

Zima 2012/13

ciekawostek

Błyszczący śnieg, zaśnieżone nartostrady od jesieni do wiosny i piękna górscza sceneria.
Taka jest zima w Szpindlerowym Młynie!

1.

Narty, snowboard i narciarskie parki dla dzieci – kompleks Špindlerův Mlýn oferuje 25 km codziennie przygotowywanych nartostrad – Sv. Petr, Medvědin, Hromovka, Labská; snowparki, rampę, dla najmłodszych narciarzy trzy parki z ruchomym dywanem i idealne warunki dla wspaniałych wrażeń.

2.

Bud fit – Bądź fit – dla miłośników narciarstwa biegowego przygotowano nową trasę wzdłuż łąby w kierunku doliny Labský důl. Trasa o długości 4 km nadaje się zarówno dla narciarzy rekreacyjnych, jak i początkujących. Bardziej doświadczeni mogą skorzystać z trasy w osadzie Horní Mísečky.

3.

Zimowe atrakcje – wypróbuj mierzący prawie 4 km tor saneczkowy, oferujący też jazdy nocą albo skorzystaj z snowtubingu czy toru bobslejowego. Są tu też ślizgawki, a oprócz tego można przejechać się ciągniętą przez konie karetą.

4.

Wellness, relaks, aquapark – tajemnica prawdziwego odpoczynku polega na relaksie. Zapomnij o problemach i spróbuj uspokajających kąpiel, zabiegów, sauny, basenu, whirlpoola, masażu lub skorzystaj z jaskini solnej.

5.

Aprés-ski, zabawa i świetna gastronomia – każdy dzień powinien stanowić święto, a w przypadku narciarstwa zasada ta obowiązuje w dwójnasób. Tradycyjna czeska i karkonoska kuchnia, taniec, muzyka i przyjazna atmosfera. W zimowym Szpindlerowym Młynie po prostu trzeba być!

Turistické informační centrum
(budynek Urzędu Miasta)
Svatopeterská 173
CZ 543 51 Špindlerův Mlýn
tel. +420 499 523 656
tel. +420 499 523 818
e-mail: tic@mestospindleruvmlyn.cz

www.mestospindleruvmlyn.cz

Karty lojalnościowe

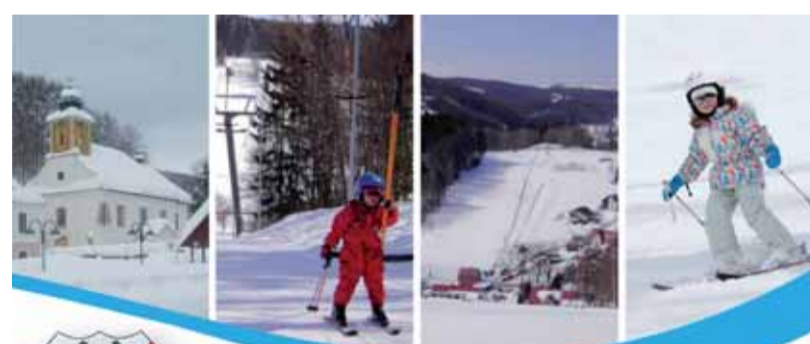
Harrachov dołącza do niektórych czeskich ośrodków, które wpisują się w trend kart lojalnościowych promujących wspólnie miasto, kompleks narciarski i region. Model ten za granicą jest bardzo popularny,

oferuje bowiem ludziom urozmaicony i ciekawy urlop w korzystnej cenie. Kartę uprawniającą do wielu zniżek, w tym na karnety, salony wellness czy choćby zwiedzanie jaskiń krasowych, otrzymują ze wsi Horka na Vrchlabí. Ma trudny profil, większość pętli stanowią trasy zawodnicze. Druga pętla po północno-zachodniej stronie wsi ma łagodniejszy profil, nie ma tu trudnych zjazdów

stalaktytami i innymi naciekami, potem do muzeum szkła i biżuterii albo na przykład z przyjaciółmi na curling – to wszystko oferuje Harrachov i region. Za pośrednictwem karty pragniemy pokazać naszym gościom, że urlop tu spędzony to nie tylko narty i turystyka. Wrażeń może być o wiele więcej i mogą być one o wiele bardziej różnorodne.

Więcej informacji na:
www.harrachovcard.cz

Warianty innych uprawniających do zniżek kart otrzymać można w pozostałych karkonoskich miastach: Pec pod Śnieżką, Rokytnicach nad Jizerou, w Szpindlerowym Młynie, Vítkovicach, Benecku. Regioncard Krkonoše kupić można w karkonoskich ośrodkach informacji.

Dolní Dvůr... u nas pokochasz świat

- Malownicza górscza wioska leżąca w sercu Karkonoszy – najlepsze miejsce na rodzinny urlop z dziećmi.
- W sezonie zimowym dwa tutejsze kompleksy narciarskie oferują pełnię usług – sztucznie śnieżone trasy zjazdowe, jazdy nocą, szkółkę narciarską, wypożyczalnię nart i snowboardów.
- Zaskakująco korzystne ceny!
- Szeroka oferta noclegów.
- We wsi Dolní Dvůr jest o jedną porę roku więcej – zespół dzwonów (carillon) na kościele św. Józefa dla każdej pory roku ma inną melodię, zaś na Boże Narodzenie dodatkowo gra koledy.

www.dolnidvur.cz

Czterdzieści pięć lat temu nakręcono film „Pali się, moja panno”.

Czterdzieści lat temu Vrchlabí dostało własną drużynę Państwowej Straży Pożarnej. Osiemdziesiąt lat temu urodził się reżyser filmu, Miloš Forman.

„Pali się, moja panno” jest – po „Małgorzacie, córce Łazarza” – drugim czeskim filmem, który przeszedł dokładną cyfrową rekonstrukcję. A ponieważ towarzyszą temu trzy okrągłe rocznice, przypomnijmy parę faktów.

Nowy dokument filmowy

W tym roku minęło 45 lat od nakręcenia filmu i 40 lat od momentu, kiedy Vrchlabí dostało swoją własną jednostkę Państwowej Straży Pożarnej. I znów w domu kultury Střelnice odbył się bal. Tym razem filmował go sztab Vojtěcha Moravca, który stworzył dokument „Pali się, moja panno”. Mniej więcej dwudziestominutowy film dokumentalny podczas tegorocznego festiwalu filmowego w Karłowicach

w bilard, popijamy piwo, palimy, piszemy teksty, a wieczorem chodzimy do domu kultury Střelnice i po cichu, części fabularne są bowiem nieme, przedstawiamy momenty poprzedzające powstanie słynnego już dziś scenariusza. Kilka godzin graliśmy różne nastroje, tworzyliśmy i łączyliśmy sytuacje. Bardzo mi się to podobało”.

Dokument staje się znany

Jego fabuła skonstruowana jest wokół rozmowy z Milošem Formanem, pokazana jest także wizyta Miroslava Ondříčka we Vrchlabí. Na spotkanie z nim zaproszone zostały osoby pamiętające kręcenie filmu oraz statyści. Siedziano na służącym do tańca parkiecie domu kultury. W filmie wykorzystano także fragmenty z rocznicowego balu strażaków, który odbył się we Vrchlabí 26 czerwca 2012 r., między nimi sceny z niemego, czarno-białego paradokumentu.

Uroczysta premiera obu dzieł podczas Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Karlowych Warach

Kiedy na drugi dzień po oficjalnym rozpoczęciu 47. edycji festiwalu Karlowe Wary 2012 w sali kinowej hotelu Thermal zgaszono światło, panowie Jiří Bartoška i Marek Eben wspólnie zapowiedzieli nowy film dokumentalny wyświetlany przed nowo zdigitalizowanym klasycznym filmem z roku 1967. Na oficjalnym, honorowym miejscu wśród filmowych VIP-ów posadzono także Jana Sobotkę. Vrchlabí jest dla mnie ważne Na koniec dokumentu Miloš Forman mówi między innymi: „Dla mnie to było najpiękniejsze filmowanie w życiu. Robiliśmy to, co nam sprawiało przyjemność. Przy bilardzie stworzyliśmy scenariusz. Kręcenie było bardzo żywe, pomysły płynęły jeden po drugim. Vrchlabí jest dla mnie, po Pradze, najważniejszym miastem”.

Vrchlabí jest dla mnie ważne

Na koniec dokumentu Miloš Forman mówi między innymi: „Dla mnie to było najpiękniejsze filmowanie w życiu. Robiliśmy to, co nam sprawiało przyjemność. Przy bilardzie stworzyliśmy scenariusz. Kręcenie było bardzo żywe, pomysły płynęły jeden po drugim. Vrchlabí jest dla mnie, po Pradze, najważniejszym miastem”.

Archiwum: Ateliéry Bonton Zlín, a.s.
Foto: Jaromír Mirvák

Jak to wszystko się zaczęło?

Miloš Forman wspólnie z Ivanem Passerem i Jaroslavem Papouškem dostali za zadanie napisanie scenariusza filmowego. Praca im nie szła, pojechali więc w Karkonosze. Spotykali się przy bilardzie w knajpie we Vrchlabí, myśleli i wymyślali, ale ciągle nic. Po pewnym czasie, chcąc odreagować, poszli na bal strażaków, który odbywał się w domu kultury Střelnice we Vrchlabí. Forman opowiadał, że na balu była tak ciekawa atmosfera, że stał się on przełomowym momentem. Potem scenariusz pisał się już sam. Pierwsza wersja była gotowa w ciągu sześciu tygodni. Miloš Forman wrócił z powrotem do Vrchlabí, codziennie przesiadywał w restauracji albo remizie strażackiej z miejscowymi strażakami, grał z nimi w karty, a po paru tygodniach miał już kompletną obsadę filmową złożoną z naturšczyków, którzy w pełni mu, jako kumpłowi z knajpy, ufali. We wspomnieniach Forman pisze o tym: „Wtedy miałem wątrobę do szukania talentów”. W filmie nie zagrał ani jeden profesjonalny aktor. Grali w nim ludzie wyrwani jakby ze swojego własnego życia – w dzień pracowali w fabrykach, od popołudnia kręcili, do domu wracali późno w nocy, a wcześniej rano znów wstawali do pracy. Trwało to przez siedem tygodni. Reżyser nigdy nie pokazał im scenariusza, każdą scenę najpierw odgrywał sam, a potem kazał im zagrać własnymi słowami.

Perypetie podczas kręcenia

Dla reżysera Miloša Formana i operatora Miroslava Ondříčka był to pierwszy kolorowy film. Dlatego konieczne było długie przygotowanie. Chcieli utrzymać film w ciepłych kolorach, wszystkim aktorom zabronili więc używania niebieskich koszul. Jako że mundury strażaków również były niebieskozielone, trzeba było uszyć nowe. Nie z powodu kroju, ale koloru. Mogłoby się wydawać, że potem Forman, kręcąc swoją strażacką komedię, poustawił już tylko kilka kamer w domu kultury Střelnice i czekał, co się na nie „złowi”. W rzeczywistości była to jednak koprodukcja

jedyna w swoim rodzaju – nie tylko pod względem artystycznym, ale i technicznym – w związku z którą słynny dom kultury musiano trzy razy przemalowywać. Żeby można było nagrać naturalne dialogi aktorów-naturšczyków, stanowiących liczną grupę, w sali musiało być cicho. Dlatego na balu pary znajdujące się z tyłu tańczyły często w skarpetkach. Problem powstał, kiedy trzeba było zapalić chałupę, którą strażacy mieli starać się zgasić. Byli tam eksperci-pirotechnicy, ale dom za nic nie chciał się zapalić. Pomalowano go więc substancją palną i wypchano beczkami z naftą. Wtedy budynek zaczął płonąć dla odmiany zbyt szybko i w ciągu godziny spłonął doszczętnie. Miroslav Ondříček wspomina, że wszyscy biegali w śniegu wokół chałupy i kręcili, co się dało.

Starania partyjnych towarzyszy o pogrzebanie filmu i nominacja do Oscara

Na ekrany czeskich kin film wszedł parę tygodni przed sierpniem 1968 r. (inwazja wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację – przyp. tłum.). Podczas gdy za granicą wiodło mu się dobrze również w okresie najtwardszej normalizacji (poinwazyjne prześladowania – przyp. tłum.), w Czechosłowacji powędrował na półkę. Ówczesni towarzysze uznali, że twórca nasmiewa się z klasy robotniczej. Ostatecznej egzekucji nad filmem mieli dokonać vrchlabscy strażacy, ci jednak podczas projekcji weselo rechotali. Zachwyceni byli już podczas samego kręcenia. Dostawali honorarium 29 koron czechosłowackich, a do tego czuli się niczym gwiazdy filmowe. Film zdobył nominację do Oscara, a dla Miloša Formana stał się biletem do Ameryki.

Reprodukcja fotografii z wnętrza westybulu domu kultury Střelnice.

Warach puszczano przed nowo zdigitalizowanym klasycznym filmem „Pali się, moja panno”. Oprócz Miloša Formana, Miroslava Ondříčka, strażaków i starszych ludzi pamiętających owe czasy występuje w nim Jan Sobotka, burmistrz Vrchlabí. Cyfryzacja filmu była pomysłem niedawno powstałej fundacji „České bijáky”, która projekt, przy współudziale dalszych darczyńców, sfinansowała.

Jan Sobotka w roli statysty

O projekcie mówi: „Ofertę uczestniczenia w częściowo fabularyzowanym dokumencie przyjąłem z chęcią. Jestem jedną z trzech postaci, które przedstawiać mają Miloša Formana, Ivana Passera i Jaroslava Papouška. Spotykamy się w knajpie, gramy

